

Sidste livstegn

Det er karakteristisk, at vejrtrækningen til sidst bliver hurtig og overfladisk, før der høres nogle sidste kortvarige suk. Åndedrættet udebliver derefter helt og der kan ikke mere iagttages livstegn.

Du er alene – og alligevel ikke

Mange har svært ved at tale om den forestående død og kan føle dårlig samvittighed over at gøre det. Men giv dig selv lov til at sætte ord på dine tanker og følelser, det kan være med til, at du kan opleve en større ro og overskud, til at være der for dit barn til det allersidste.

Ingen kan fratage dig den smerte livet lige nu påfører dig. Men du skal vide, at vi som personale altid er tilstede med støtte og omsorg til dig og din familie.

De sidste døgn med dit barn

Denne pjece er som tænkt som støtte til jer forældre i de svære sidste døgn af dit barns liv.

Pjecen skal ikke stå alene, men ses som et supplement til vores løbende samtaler.

Mad og drikke

Hvis der er tale om kræft, danner kroppen stoffer, der gør at madlysten aftager. Uanset hvad dit barn spiser, vil det tabe sig, da kroppen ikke kan optage næringen. Forandringer i stofskiftet gør at barnet i den sidste tid ikke føler sult og tørst – uanset diagnose.

Dit barn skal spise efter lyst og ikke fornuft i den sidste tid, og bare nyde det sociale ved måltiderne. Nogle spiser i de sidste dage en smule, men de fleste har hverken lyst eller kræfter til det. Det kan også være en udfordring at indtage medicin. Dette kan løses ved at give medicinen på en anden måde.

Mange viser kærlighed og omsorg gennem mad og drikke. Det forbindes med at få kræfter og i den sidste tid også forlænget levetid. Det er ikke mangel på næring og væske der er livstruende, men sygdommen bag.

Væsketilførsel

Pårørende bekymrer sig ofte om, at den syge føler tørst og spørger ind til iv-væske. I de sidste levedøgn kan den

syge som oftest ikke optage væsken pga. forandringer i organerne. Væsketilførsel kan give ophobning i krop og lunger pga. det nedsatte kredsløb.

Mundtørhed

Mundtørhed kan være en stor gene for det syge barn. Denne kan lindres ved at fugte og pleje munden. Syrlige bolcher og ananas fremmer spytproduktion, derudover kan man købe gel og sugetabletter på apoteket.

Fysiske smerter

Der kan følge smerter med i den sidste tid. Derfor kan det være naturligt at bekymre sig om udviklingen af disse. Smerter kan lindres på mange måder; varme pakninger, berøring, musik, smertestillende og beroligende medicin. Behov for smertestillende medicin kan variere, men tilbageholdenhed er unødvendig. Der er ikke sammenhæng mellem stort forbrug af smertestillende og muligheden for at lindre i den sidste tid.

Det er vigtigt at understrege, at formålet med medicinen er at lindre og IKKE at fremskynde døden.

Bevidstheds- og kontaktforandringer

Tilbagetrækning

I den sidste tid blunder/sover de fleste en stor del af tiden. Det kan føles som om, at barnet gradvist trækker sig fra

omgivelserne. Dette er en naturlig proces. Til sidst overgår det syge barn til en blivende bevidstløs tilstand.

Kontakten forandres

En gradvis forandring i kontakten kan opleves. Til sidst kan det blive begrænset til et håndklem, nik eller blink.

Sanserne svækkes den sidste tid, man ved dog, at det sidste man mister er føle og høresansen. Så gå ud fra, at dit barn kan høre og føle dig til det sidste.

Uro

I den sidste fase kan barnet være præget af uro og anspændthed, og kan have behov for beroligende medicin.

Åndenød og Kredsløb

Barnet kan opleve åndenød i den sidste tid og have svært ved at trække vejret

Åndenød og angst

Angst kan forværre barnets åndenød, og begge dele kan lindres medicinsk. Forsøg også med god lejring i sengen, frisk luft, åndedræts og afspændingsøvelser, musik og berøring. Afkøling af ansigtet kan også virke lindrende.

Støjende vejrtrækning

I de sidste timer kan der optræde 2 specielle slags vejrtrækning. Den ene form er særligt støjende, fordi dit barn ikke længere har kræfter til at skille sig af med det slim, der danner sig i lufttrøret. Bevidsthedssløring gør at dit barn ikke oplever dette som ubehageligt. Åndedrættet kan desuden være kendetegnet af skiftende perioder med hurtig vejrtrækning og længere pauser i vejrtrækningen. Dette er normalt og ikke en kamp for at få luft og dit barn er ikke bevidst om åndedrættet.

Gradvist organsvigt

I den sidste tid kan dit barns organer gradvist blive dårligere. Et eksempel er nedsat eller ophørt urinproduktion. Hænder og fødder kan blive kolde, da hjertet kan blive svækket og ikke får sendt blod ud i de yderste dele af kroppen.